

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RIKTLINJE

av den 13 september 2001

om antagande av vissa bestämmelser avseende förhandstilldelning av eurosedlar utanför euroområdet

(ECB/2001/8)

(2001/703/EG)

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA RIKTLINJE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 106.1 i detta, och av artikel 16 i Stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införande av euron⁽¹⁾ skall Europeiska centralbanken (ECB) och centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna "från och med den 1 januari 2002 sätta sedlar som anges i euro i omlopp".
- (2) Enligt riktlinje ECB/2001/1 av den 10 januari 2001 om antagande av vissa bestämmelser avseende utbytet av sedlar och mynt år 2002⁽²⁾ får förhandstilldelning (frontloading) av eurosedlar under vissa villkor ske till kreditinstitut som kan godtas som motparter för Eurosystemets penningpolitiska transaktioner. Därutöver får enligt riktlinjen en begränsad förhandstilldelning till tredje part (sub-frontloading) ske till i) kreditinstitut utanför euroområdet som är dotterbolag till kreditinstitut med huvuddriftstället inom euroområdet samt ii) till övriga kreditinstitut som varken har sitt säte eller huvudkontor inom euroområdet.
- (3) Förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet kan bidra till en smidig övergång till eurosedlar. Därför bör förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet respektive deras vidare förhandstilldelning till kreditinstitut inom sina behörighetsområden tillåtas på vissa villkor.

(4) Dessutom kan de befintliga kanaler som tillhandahålls av sådana kreditinstitut utanför euroområdet som är specialiserade på sedelleveranser till andra kreditinstitut användas för utbytet av sedlar, vilket skulle bidra till en smidig övergång till eurosedlar. Förhandstilldelning bör därför på vissa villkor vara tillåten till dessa kreditinstitut liksom deras vidare förhandstilldelning till andra kreditinstitut utanför euroområdet.

(5) För att inte bryta mot artikel 10 i förordning (EG) nr 974/98 får förhandstilldelning och därefter följande förhandstilldelning till tredje part inte medföra att eurosedlar sätts i omlopp bland allmänheten före den avsedda tidpunkten. Därför måste de villkor som gäller för förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet, och till kreditinstitut utanför euroområdet som är specialiserade på distribution av sedlar till andra kreditinstitut, innehålla restriktioner för att undvika att eurosedlar sätts i omlopp före den 1 januari 2002.

(6) Förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet och till kreditinstitut utanför euroområdet som är specialiserade på sedelleveranser till andra kreditinstitut medför finansiella risker för de förhandstilldelande nationella centralbankerna. Såväl centralbanker som specialiserade kreditinstitut måste således förse den förhandstilldelande nationella centralbanken med säkerheter, som skall vara utställda i euro om inte annat överenskomms.

(7) Centralbanker utanför euroområdet och kreditinstitut utanför euroområdet som är specialiserade på leverans av sedlar till andra kreditinstitut är inte motparter i Eurosystemets transaktioner och måste därför fullgöra betalning för de förhandstilldelade beloppen den första bankdagen år 2002.

⁽¹⁾ EGT L 139, 11.5.1998, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 55, 24.2.2001, s. 80.

- (8) De villkor som fastställs i den här riktlinjen rörande förhandstilldelning och vidare förhandstilldelning till tredje part skall tas in de nationella centralbankernas rättsliga dokumentation av överenskommelser med mottagande centralbanker utanför euroområdet och specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet. Europeiska centralbanken skall underrättas i förväg om begärda förhandstilldelningar för att kunna samordna verksamheten.
- (9) Även om regleringen av utgivningen av euromynt i första hand är en uppgift för de deltagande medlemsstaterna spelar ändå de nationella centralbankerna en viktig roll i distributionen av euromynten. De nationella centralbankerna rekommenderas därför att tillämpa den här riktlinjen för euromynten, såvida inte annat sägs i de regler som utarbetas av de behöriga nationella myndigheterna. Det bör härvid nämnas att förordning (EG) nr 974/98, och särskilt dess artikel 11, under alla förhållanden skall tillämpas.
- (10) I enlighet med artiklarna 12.1 och 14.3 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken utgör ECB:s riktlinjer en integrerad del av gemenskapsrätten.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Definitioner

I denna riktlinje avses med

- *kreditinstitut*: institut enligt definitionen i artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG av den 20 mars 2000 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut⁽¹⁾, ändrat genom direktiv 2000/28/EG⁽²⁾,
- *specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet*: kreditinstitut som i) varken har sitt säte eller sitt huvudkontor i euroområdet och som ii) är specialiserade på leverans i parti av sedlar till andra kreditinstitut,
- *nationell centralbank*: en nationell centralbank i en medlemsstat inom euroområdet,
- *euroområdet*: de deltagande medlemsstaternas territorium,
- *centralbanker utanför euroområdet*: centralbanker och monetära myndigheter i icke deltagande medlemsstater och i tredje land,

- *förhandstilldelning*: leverans av eurosedlar från de nationella centralbankerna till centralbanker utanför euroområdet och till specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet under tiden 1–31 december 2001,
- *förhandstilldelning till tredje part (sub-frontloading)*: leverans av förhandstilldelade eurosedlar från centralbanker utanför euroområdet eller specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet till kreditinstitut under tiden den 1–31 december 2001.

Artikel 2

Förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet

De nationella centralbankerna kan förhandstilldela eurosedlar till centralbanker utanför euroområdet under förutsättning att de nationella centralbankernas avtal med dem innehåller följande villkor:

- a) Förhandstilldelning till centralbanker utanför euroområdet kan ske tidigast från och med den 1 december 2001.
- b) Centralbanker utanför euroområdet får inte sätta förhandstilldelade eurosedlar i omlopp före kl. 00.00 lokal tid den 1 januari 2002.
- c) Centralbanker utanför euroområdet skall hålla förhandstilldelade eurosedlar som förblir i den tilldelande nationella centralbankens ägo i säkert förvar så att stöld, rån eller skador undviks och de skall försäkra sig åtminstone mot sådana risker genom lämpliga försäkringar eller andra verk samma medel.
- d) Centralbanker utanför euroområdet skall fullgöra betalning för de förhandstilldelade eurosedlarna den 2 januari 2002.
- e) Centralbanker utanför euroområdet skall förse nationella centralbanker med godkända säkerheter från och med förhandstilldelningen till de belopp som förhandstilldelas i eurosedlar. Säkerhet skall ges i form av återköps- eller pantavtal. Den skall vara utställd i euro om inte annat överenskoms. Även kontanter i form av inlåning eller i annan form som godtas av den nationella centralbanken kan utgöra godkänd säkerhet. Säkerheten skall kvarstå till dess centralbankerna utanför euroområdet fullgjort betalning i vederbörlig ordning till den berörda nationella centralbanken.
- f) Centralbanker utanför euroområdet får endast förhandstilldela eurosedlar till kreditinstitut som har sitt huvudkontor eller säte inom centralbankernas behörighetsområde. Sådan förhandstilldelning skall ske enligt följande villkor:
 - Förhandstilldelning till tredje part kan ske tidigast från och med den 1 december 2001.

⁽¹⁾ EGT L 126, 26.5.2000, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 275, 27.10.2000, s. 37.

- Mottagande kreditinstitut får inte i sin tur förhandstilldela eller på annat sätt avhända sig förhandstilldelade sedlar före kl. 00.00 lokal tid den 1 januari 2002.
- Mottagande kreditinstitut skall hålla de förhandstilldelade eurosedlarna i säkert förvar så att stöld, rån eller skador undviks och de skall försäkra sig mot sådana risker genom lämpliga försäkringar eller andra verk samma medel.
- Centralbanker utanför euroområdet skall ha rätt att när som helst granska och inspektera de eurosedlar som förhandstilldelats tredje part och att kontrollera att de ovan angivna två villkoren rörande förbud mot vidareförmedling och kravet på säkert förvar uppfylls.
- Mottagande kreditinstitut skall vidta lämpliga åtgärder mot penningtvätt avseende förhandstilldelade eurosedlar.
- Enligt de föreskrifter eller avtal som centralbankerna utanför euroområdet upprättar för de mottagande kreditinstituten skall dessa senare åläggas betala skadestånd uppgående till 10 % av värdet på de förhandstilldelade eurosedlarna om de underlåter att uppfylla en eller flera av ovan nämnda skyldigheter. I föreskrifterna eller avtalen skall anges den slutliga destinationen för skadestånden, vilka skall betalas till den berörda förhandstilldelande centralbanken utanför euroområdet och av denna vidarebefordras till den berörda förhandstilldelande nationella centralbanken.
- g) Centralbanker utanför euroområdet skall på begäran lämna förhandstilldelande nationella centralbanker upplysningar om till vilka kunder de förhandstilldelat samt om till vilket belopp sedlar förhandstilldelats till respektive kund. De nationella centralbankerna skall behandla sådana upplysningar konfidentiellt och endast använda dem för att kontrollera att centralbankerna utanför euroområdet efterlever sina avtalsenliga förpliktelser gentemot berörd förhandstilldelande nationell centralbank.
- h) Centralbanker utanför euroområdet skall under alla förhållanden åläggas att vidta lämpliga åtgärder mot penningtvätt avseende förhandstilldelade eurosedlar.
- förutsättning att de nationella centralbankernas avtal med dem innehåller följande minimivillkor:
- a) Förhandstilldelning till specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet kan ske tidigast från och med den 1 december 2001. De specialiserade kreditinstituten får inte sätta de förhandstilldelade eurosedlarna i omlopp före kl. 00.00 lokal tid den 1 januari 2002.
- b) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall hålla de förhandstilldelade eurosedlarna i säkert förvar så att stöld, rån eller skador undviks och de skall försäkra sig åtminstone mot sådana risker genom lämpliga försäkringar eller andra verk samma medel.
- c) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall fullgöra betalning för de förhandstilldelade sedlarna den 2 januari 2002.
- d) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall förse de nationella centralbankerna med godkända säkerheter från och med förhandstilldelningen till de belopp som förhandstilldelas i eurosedlar. Säkerheten skall ges i form av återköps- eller pantavtal. Den skall vara utställd i euro om inte annat överenskomms. Även kontanter i form av inlåning eller i annan form som godtas av de nationella centralbankerna kan utgöra godkänd säkerhet. Tillräcklig säkerhet skall kvarstå till dess det berörda kreditinstitutet fullgjort betalning i vederbörlig ordning till den berörda nationella centralbanken.
- e) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall på begäran lämna förhandstilldelande nationella centralbanker upplysningar om till vilka kunder de förhandstilldelat samt om till vilket belopp sedlar förhandstilldelats till respektive kund. De nationella centralbankerna skall behandla sådana upplysningar konfidentiellt och endast använda dem för att kontrollera att de specialiserade kreditinstituten utanför euroområdet efterlever sina avtalsenliga förpliktelser gentemot berörd förhandstilldelande nationell centralbank. De förhandstilldelande nationella centralbankerna skall under alla förhållanden åläggas de specialiserade kreditinstituten utanför euroområdet att vidta lämpliga åtgärder mot penningtvätt avseende förhandstilldelade eurosedlar.
- f) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall åläggas betala skadestånd uppgående till 10 % av värdet på de förhandstilldelade eurosedlarna om de underlåter att uppfylla en eller flera av de skyldigheter som anges i den här artikeln, antingen detta beror på deras egen underlåtenhet eller på underlåtenhet hos de kreditinstitut till vilka de i sin tur förhandstilldelat sedlar i enlighet med led g nedan. Skadestånden skall tillfalla den berörda förhandstilldelande nationella centralbanken.

Artikel 3

Förhandstilldelning till specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet

De nationella centralbankerna kan förhandstilldela eurosedlar till specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet under

- g) Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet kan förhandstilldela eurosedlar till andra kreditinstitut utanför euroområdet enligt följande villkor:

— Förhandstilldelning till tredje part kan ske tidigast från och med den 1 december 2001.

- Specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet skall säkerställa att förhandstilldelade eurosedlar, som de i sin tur förhandstilldelar, inte sätts i omlopp av de mottagande kreditinstituten före kl. 00.00 lokal tid den 1 januari 2002.
- De mottagande kreditinstituten skall hålla de förhandstilldelade eurosedlarna i säkert förvar så att stöld, rån eller skador undviks och de skall försäkra sig åtminstone mot sådana risker genom lämpliga försäkringar eller andra verksamma medel.
- De mottagande kreditinstituten utanför euroområdet skall vara skyldiga att vidta lämpliga åtgärder mot penningtvätt avseende förhandstilldelade eurosedlar.
- Enligt de avtal som de specialiserade kreditinstituten ingår med de mottagande kreditinstituten skall dessa åläggas att betala skadestånd uppgående till 10 % av värdet på de förhandstilldelade eurosedlarna, om de underlåter att uppfylla någon av de ovan nämnda skyldigheterna.
- Den berörda förhandstilldelande nationella centralbanken skall ha rätt att granska och kontrollera genomförandet av förhandstilldelningar till tredje man.

Artikel 4

Underrättelser till ECB och rekommendation rörande euromynt

1. Innan de nationella centralbankerna fattar något beslut skall de underrätta ECB om varje enskild framställning om förhandstilldelning av eurosedlar som de tar emot från centralbanker utanför euroområdet eller från specialiserade kreditinstitut utanför euroområdet, och om hur de avser att behandla framställningen. De nationella centralbankerna skall dessutom underrätta ECB om beslut som skiljer sig från vad som tidigare angivits i underrättelser till ECB.
2. Det rekommenderas att de nationella centralbankerna tillämpar bestämmelserna i den här riktlinjen på euromynt, om inte annat framgår av de regler som fastställs av behöriga nationella myndigheter.

Artikel 5

Slutbestämmelser

1. Denna riktlinje skall träda i kraft den 1 oktober 2001.
2. Denna riktlinje riktar sig till de nationella centralbankerna.
3. Denna riktlinje skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 13 september 2001.

På ELB-rådets vägnar

Willem F. DUISENBERG